

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	1/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN**1.1. Produktidentifikator**

Produktnavn: CLAROCIT LIQUID
Cat. No. 40200073, 40200072

Emballage: 500 ml, 1 l

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse: Til indstøbning af materialografiske emner

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: Struers ApS
Pederstrupvej 84
DK-2750 Ballerup
Tel:+45 44 600 800

Ansvarlig for udarbejdelse af sikkerhedsdatabladet: Ansvarlig for udarbejdelse af sikkerhedsdatabladet: DHI
Spørgsmål til indholdet af dette sikkerhedsdatablad kan sendes til:
struers@struers.dk

1.4. Nødtelefon

Giftlinjen: 82 12 12 12.

+45 44 600 800
(Kun i åbningstiden)

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	2/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKATION

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP:

Flam. Liq. 2;H225
Skin Irrit. 2;H315
Skin Sens. 1;H317
STOT SE 3;H335

2.2. Mærkningselementer

Fare

Indeholder:

Methylmethacrylat
Tetramethyldimethacrylat

H225 Meget brandfarlig væske og damp.

H315 Forårsager hudirritation.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

P210 Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.

P261 Undgå indånding af pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.

P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P302 + P352 VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand.

P333 + P313 Ved hudirritation eller udslæt: Søg lægehjælp.

2.3. Andre farer

Produktet er meget brandfarligt og kan allerede ved stuetemperatur afgive dampe, der danner eksplosive blandinger med luft.

PBT/vPvB: Ingen tilgængelig information.

PUNKT 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSTOFFER

3.2. Blandinger

Produktet indeholder: organiske opløsningsmidler, bindemidler og additiver.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	3/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

CLP:

%:	CAS-nr.:	EF nr.:	REACH Reg.nr.:	Kemisk navn:	Fareklassificering:	Anm.:
60-100	80-62-6	201-297-1	-	Methylmethacrylat	Flam. Liq. 2;H225 STOT SE 3;H335 Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1;H317	D
1-5	67-64-1	200-662-2	-	Acetone	Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 EUH066	
1-<5	2082-81-7	218-218-1	-	Tetramethylendimethacrylat	Skin Sens. 1B;H317	

Referencer: Hele teksten for alle faresætninger er vist i punkt 16.

PUNKT 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Forbrænding: Skyl straks med vand. Fjern under skylningen tøj, som ikke er fastbrændt. Tilkald ambulance. Fortsæt skylningen under transport.

Indånding: Personen bringes i frisk luft og holdes i ro under opsyn. Ved ubehag søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet.

Hudkontakt: Fjern straks forurenede tøj og vask huden med vand og sæbe. Ved eksem eller andre hudgener: Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Øjenkontakt: Skyl straks med rigeligt vand i mindst 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og spil øjet godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Indtagelse: Skyl straks munden og drik rigeligt vand. Hold personen under opsyn. Ved ubehag, søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet. Fremkald ikke opkastning.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer/virkninger: Se punkt 11 for yderligere information om sundhedsfare og symptomer.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Lægehjælp/behandling: Behandles symptomatisk.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	4/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1. Slukningsmidler

Slukningsmidler: Ved brandslukning anvendes alkoholresistent skum, kulsyre, pulver eller vandtåge. Emballager, der udsættes for varme, nedkøles med vand og fjernes fra brandstedet, hvis det kan ske uden risiko.

Uegnede slukningsmidler: Der må ikke anvendes vandstråle, da den vil sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Særlige farer: Ved brand kan der dannes sundhedsfarlige gasser.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Beskyttelsesudstyr til slukningspersonel: Valg af åndedrætsværn ved brand: Følg virksomhedens generelle forholdsregler.

PUNKT 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Værnemidler: Rygning og brug af åben ild og andre antændelseskilder forbudt. Undgå indånding af dampe og kontakt med hud og øjne. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8. (*)

Nødprocedurer: Ingen specielle anbefalinger. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8. (*)

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Undgå udledning til kloak, jord og vandmiljø.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprydning: Fjern enhver antændelseskilde. Inddæm og opsug spild med sand, jord eller andet ubrændbart materiale.

6.4. Henvisning til andre punkter

Referencer: Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8. Vedrørende bortskaffelse, se punkt 13.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	5/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 7: HÅNTERING OG OPBEVARING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering: Rygning og brug af åben ild og andre antændelseskilder forbudt. Undgå indånding af dampe og kontakt med hud og øjne. Følg god kemikaliehygiejne.

Tekniske forholdsregler: Brug arbejdsmetoder som minimerer kontakt.

Tekniske foranstaltninger: Punktudsugning anbefales.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Tekniske forholdsregler ved opbevaring: Følg reglerne for brandfarlige væsker. Større mængder og lagerbeholdninger skal opbevares ifølge Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker.
Brandfareklasse: I-1

Opbevaringsbetingelser: Opbevares i tætlukket originalemballage og på et godt ventileret sted.

7.3. Særlige anvendelser

Særlige anvendelser: Ingen tilgængelig information.

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

<u>CAS-nr.:</u>	<u>Kemisk navn:</u>	<u>Som:</u>	<u>Grænseværdier:</u>	<u>Type:</u>	<u>Anm.:</u>	<u>Referencer:</u>	
67-64-1	Acetone	-	250 ppm	600 mg/m3	-	-	AT
80-62-6	Methylmethacrylat	-	25 ppm	102 mg/m3	-	H	AT

Anm.: H: Stoffet kan optages gennem huden.

8.2. Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger: Der skal være effektiv ventilation. Grænseværdier skal overholdes, og risikoen for indånding af dampe skal gøres mindst mulig. Der skal være let adgang til rigeligt vand og øjenskylleflaske.

Personlige værnemidler: Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN-standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler.

Åndedrætsværn: Ved utilstrækkelig ventilation og ved kortvarigt arbejde kan egnet åndedrætsværn anvendes. Brug åndedrætsværn med gasfilter, type AX.

Håndbeskyttelse: Brug beskyttelseshandsker. Beskyttelseshandsker af butylgummi anbefales. Væsken kan trænge gennem handskerne. Skift derfor hyppigt handsker. Den bedst egnede handske skal findes i samarbejde med handskeleverandøren, som kan oplyse gennembrudstiden af handskematerialet.

Øjenbeskyttelse: Beskyttelsesbriller/ansigtsskærm skal anvendes.

Hudbeskyttelse: Ved risiko for kontakt: Ved risiko for stænk skal forklæde eller særligt arbejdstøj anvendes.

Hygiejniske foranstaltninger: Fjern tilsmudset tøj og vask huden grundigt med vand og sæbe, når arbejdet er færdigt. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen.

Miljøeksponeringskontrol: Ikke kendt.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	6/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 9: FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABER

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

(*)

<u>Udseende:</u>	Væske.
<u>Farve:</u>	Farveløs.
<u>Lugt:</u>	Ester.
<u>Lugttærskel:</u>	Ikke kendt.
<u>pH:</u>	Ikke kendt.
<u>Smeltepunkt:</u>	Ikke kendt.
<u>Kogepunkt:</u>	101 °C
<u>Flammepunkt:</u>	10 °C
<u>Fordampningshastighed:</u>	Ikke kendt.
<u>Antændelighed (fast stof, luftart):</u>	Ikke kendt.
<u>Eksplisionsgrænser:</u>	2,1-12,5 vol%
<u>Damptryk:</u>	47 hPa (20 °C)
<u>Dampmassefylde:</u>	Ikke kendt.
<u>Relativ massefylde:</u>	Ikke kendt.
<u>Opløselighed:</u>	Blandbart med vand.
<u>Fordelingskoefficient (n-octanol/vand):</u>	Ikke kendt.
<u>Selvantændelsestemperatur (°C):</u>	Ikke kendt.
<u>Dekomponeringstemperatur (°C):</u>	Ikke kendt.
<u>Viskositet:</u>	Ikke kendt.
<u>Eksplosive egenskaber:</u>	Produktet er meget brandfarligt og kan allerede ved stuetemperatur afgive dampe, der danner eksplosive blandinger med luft.
<u>Oxiderende egenskaber:</u>	Ikke kendt.

9.2. Andre oplysninger

<u>Andre oplysninger:</u>	Flygtige organiske forbindelser (VOC): 691 g/l (beregnet)
---------------------------	---

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	7/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet: Ingen tilgængelige oplysninger.

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet: Stabil ved normale temperaturforhold.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Farlige reaktioner: Polymeriserer under varmeudvikling.

10.4. Forhold, der skal undgås

Tilstande/materialer, der skal undgås: Undgå eksponering for høje temperaturer eller direkte sollys.

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer, der skal undgås: Undgå kontakt med oxiderende stoffer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen tilgængelig information.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	8/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

<u>Akut Toksicitet (Oral):</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Akut Toksicitet (Dermal):</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Akut Toksicitet (Inhalation):</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Hudætsning/-irritation:</u>	Forårsager hudirritation.
<u>Alvorlig øjenskade/øjenirritation:</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Sensibilisering ved indånding eller hudsensibilisering:</u>	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
<u>Kimcellemutagenicitet:</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Kræftfremkaldende egenskaber:</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Reproduktionstoksicitet:</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>STOT - Enkelt eksponering:</u>	Kan forårsage irritation af luftvejene.
<u>STOT - Gentagen eksponering:</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Aspirationsfare:</u>	På basis af tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
<u>Indånding:</u>	Dampe kan medføre hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme.
<u>Hudkontakt:</u>	Produktet indeholder komponenter, som kan optages gennem huden.
<u>Øjenkontakt:</u>	Kan virke irriterende og fremkalde rødme og svie.
<u>Indtagelse:</u>	Virker irriterende. Kan optages i kroppen og medføre svimmelhed, kvalme og opkastning.
<u>Særlige effekter:</u>	Hyppig indånding af selv lave koncentrationer kan medføre irritabilitet, træthed, hukommelsesbesvær og med tiden varige skader på nervesystemet, herunder hjernen.

PUNKT 12: MILJØOPLYSNINGER

12.1. Toksicitet

Økotoksicitet: Produktet forventes ikke at medføre risiko for skadevirkninger i miljøet.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Nedbrydelighed: Produktets nedbrydelighed er ikke oplyst.

12.3. Bioakkumuleringspotentialer

Bioakkumuleringspotentialer: Data om bioakkumulering er ikke oplyst.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet: Ingen tilgængelige oplysninger.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT/vPvB: Ingen tilgængelig information.

12.6. Andre negative virkninger

Andre skadelige effekter: Ingen tilgængelig information.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	9/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 13: BORTSKAFFELSE

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Affald afleveres til kommunal modtagestation eller Fortum i affaldsbeholder som foreskrevet af Fortum.

Affald i form af rester: Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Affaldet er klassificeret som farligt affald.

EAK-kode: 16 05 08
Fortums affaldsgruppe: H

Forurenet emballage: Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer.

PUNKT 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

Produktet er omfattet af de internationale regler om transport af farligt gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

14.1. UN-nummer

UN-nr.: 1866

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

Officiel Godsbetegnelse: RESIN SOLUTION, flammable (Methyl methacrylate)

Yderligere IMDG oplysninger:
EmS: F-E, S-E
MFAG: 1

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse: 3

14.4. Emballagegruppe

PG: II

14.5. Miljøfarer

Marin forureningsfaktor: Nej.

Miljøfarligt stof: Nej.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Særlige forsigtighedsregler: Ingen kendte.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Bulktransport: Ikke relevant.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	10/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særregler: Unge under 18 år må som hovedregel ikke arbejde med dette produkt. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.
PR-nr.: 2068085

Nationale reguleringer: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 med ændringer.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1793 af 18. december 2015 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1794 af 18. december 2015 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø, med ændringer.
Bekendtgørelse nr. 655 af 31. maj 2018 om grænseværdier for stoffer og materialer.
At-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, med ændringer.
Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, med ændringer.
Forsvarsministeriets bekendtgørelse nr. 1639 af 6. december 2016 om brandfarlige og brændbare væsker.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

CSA status: Der er ikke udført en kemikaliesikkerhedsvurdering.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	CLAROCIT LIQUID	Side:	11/11
Revision:	2018-11-21	Printdato:	2018-11-21
Dokument nr.:	M0159	SDS-ID:	DK-DA/14.0

PUNKT 16: ANDRE OPLYSNINGER

Brugeren skal være instrueret i arbejdets udførelse og kende indholdet af dette sikkerhedsdatablad.

Følgende punkter er blevet revideret eller indeholder nye oplysninger: 6, 9.

(*) markerer ændringer i forhold til foregående version.

Godkendt af DHI.

Allan Vorup

Andre oplysninger:

Klassificering i henhold til Forordning (EF) nr. 1272/2008:
Beregningsmetode.

Ordlyd af Faresætninger:

EUH066	Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.
H225	Meget brandfarlig væske og damp.
H315	Forårsager hudirritation.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335	Kan forårsage irritation af luftvejene.
H336	Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
H373	Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
H413	Kan forårsage langvarige skadelige virkninger for vandlevende organismer.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.

Udarbejdet af DHI - Environment and Toxicology, Agern Allé 5, DK-2970 Hørsholm, Denmark.
www.dhigroup.com.